

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/067 van 5 augustus 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Tewerkstelling schoolverlater - Fout van de uitbetalingsactor – Sociale uitkering – Onverschuldigde betaling

De Geschillencommissie toetst het begrip fout van de uitbetalingsactor in een betwisting betreffende de terugvordering van het Groeipakket voor de periode waar de tewerkstellingsnorm overschreden werd door een schoolverlater en ook voor de periode waarin een sociale uitkering werd ontvangen.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/067

5 augustus 2022

REPERTORIUMNR. GC/22/A0091

INZAKE : Mevrouw, wonende te
.....;

- Verzoekster –

TEGEN .

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 9 april 2022 bij de Geschillencommissie¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d d. 2 april 2022;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 6 mei 2022 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 5 augustus 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat partijen niet zijn verschenen of zich hebben laten vertegenwoordigen op de zitting van 5 augustus 2022,

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster (°.....1998) woonde tot en met 2 augustus 2021 bij haar ouders op het adres te De kinderbijslag/het Groeipakket werd betaald aan de moeder van verzoekster.

Vanaf 2 augustus 2021 woont verzoekster samen met haar vriend op het adres te Aangezien er geen rekeningnummer van verzoekster gekend was, en omdat er geen reactie kwam op de door verwerende partij verstuurd brieven, werd de betaling van het Groeipakket aan verzoekster zelf opgestart via circulaire cheque. In oktober 2021 gaf verzoekster haar rekeningnummer door aan verwerende partij, waardoor de betalingen van het Groeipakket op haar rekening gebeurden.

Verzoekster werkte in de maand september 2021 meer dan 80 uren per maand. In de maand november 2021 genoot verzoekster van jeugdvakantie en ontving zij een werkloosheidsuitkering². Naar aanleiding van het mailverkeer tussen verzoekster en verwerende partij, waarbij verzoekster per e-mail d.d. 15 december 2021 aangaf meer dan 80 uren per maand te werken met een vast contract, werd de betaling van het Groeipakket door verwerende partij stopgezet vanaf december 2021. Het betaalde Groeipakket voor de maanden september en november 2021 wordt door verwerende partij teruggevorderd.

Verzoekster kan daar niet mee instemmen en tekende daarom beroep aan bij de Geschillencommissie Groeipakket.

Verzoekster is een afbetalingsplan overeengekomen met verwerende partij, maar gaf aan dat zij dit deed om extra kosten te vermijden. Ze dringt aan op behandeling van haar dossier door de Geschillencommissie Groeipakket.

3. Standpunt van verzoekster:

De grieven van verzoekster werden in haar verzoek d.d. 9 april 2022 als volgt verwoord:

² De jongere die afstudeert, jonger is dan 25 jaar en ten minste één maand werkt als loontrekkende gedurende het jaar waarin hij zijn studies heeft beëindigd, kan het daarop volgende jaar jeugdvakantie nemen ter aanvulling van zijn onvolledig recht op vakantie. Voor elke jeugdvakantiedag ontvangt hij, ten laste van de werkloosheidsverzekering, een uitkering die 65% bedraagt van zijn begrensde loon ([Website RVA](#)).

"Ik heb voor september, oktober en november 2021 een groeipakket ontvangen.

In september kreeg ik deze eerst als cheque in mijn brievenbus. Omdat ik niet begreep van waar deze kwam heb ik mij hiervoor geïnformeerd. Telefonisch werd er uitdrukkelijk gezegd dat ik er recht op heb omdat ik deze ontvang. In november vond ik dit toch maar raar en heb mij daar nogmaals voor geïnformeerd met de conclusie dat ik er toch geen recht op had.

Ik begreep niet waarom ik deze kreeg terwijl toen ik ervoor nog thuiswoonde mijn mama meer of 1000€ al moest terug betalen omdat ik teveel uren werkte. Ik verhuis en ik krijg opnieuw kindergeld terwijl jullie al zagen dat ik teveel werkte. Ik moet nu voor september en november 488 euro terugbetalen en voor oktober volgt er nog een factuur.

Dit zijn enorm grote bedragen en ik begrijp niet zo goed dat dit op de dag van vandaag nog kan voorvallen.

Ik studeer voor mijn bachelor verpleegkundige en werk 80% in een woonzorgcentrum.

Valt hier dan niks aan te doen? Ik doe enorm mijn best om een beetje te kunnen sparen in de maand en dan krijg ik zo een rekening dat ik moet terug betalen...

Bedankt alvast voor uw tijd "

Verzoekster bracht op verzoek van het secretariaat per e-mail d.d. 19 april 2022 de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 2 april 2022 bij, evenals een brief van verwerende partij d.d. 14 april 2022. In die brief wordt door verwerende partij meegedeeld dat het door verzoekster voorgestelde afbetalingsplan wordt aanvaard.

Op 22 april 2022 heeft verzoekster aan het secretariaat van de Geschillencommissie bevestigd dat zij het afbetalingsplan heeft voorgesteld om bijkomende kosten te vermijden, maar gaf zij wel aan dat zij haar verzoek door de Geschillencommissie behandeld wenst te zien.

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Beslissing van verwerende partij aan verzoekster d.d. 2 april 2022:

"We stelden vast dat je een bedrag van 488,46 euro kreeg waar je geen recht op had. Jongeren die onderwijs volgen mogen maximaal 80 uren per maand werken. U volgt onderwijs tijdens het academiejaar 2021-2022. Aangezien je meer dan 80 uren per maand werkte, was er geen recht op het Groeipakket. (artikel 8, §2, 3°, Groeipakketdecreet en artikel 29 BVR Rechtgevend kind)

Jongeren die een sociale uitkering ontvangen tijdens de periode waarin zij onderwijs of een vorming volgen, hebben geen recht op het Groeipakket.

U ontving voor de periode november 2021 een werkloosheidsvergoeding.

Hierdoor heeft u voor de periode november 2021 geen recht op het Groeipakket. (artikel 8, §2, 3°, Groeipakketdecreet en artikel 29 BVR Rechtgevend kind).

De maand oktober 2021 wordt nog onderzocht op basis van de 80uren norm zodra wij de dmfa berichten ontvangen.

Waarom gebeurt in 2022 een terugvordering voor de periode van 2021? Dat is toch veel te laat?

Wij werden als uitbetaler van het Groeipakket niet automatisch op de hoogte gesteld als je kind een sociale uitkering ontving. In Als je ons hiervan niet op de hoogte bracht, konden wij het Groeipakket dus niet preventief schorsen. Sinds kort worden sociale uitkeringen wel automatisch verwerkt. Hierdoor kunnen wij niet anders dan overgaan tot een terugvordering.

De verjaringstermijn bedraagt 3 jaar. (art.97 Decreet Groeipakket)

Rekening houdend met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard

Wij moeten het onverschuldigde bedrag terugvorderen, namelijk 488,46 euro.

Dit schuldbedrag betreft.

Gezinsbijslag voor de periode september en november 2021

Wij vragen je om voor 18 mei 2022 het bedrag van 488,46 euro te storten op rekening

*..... van Vermeld als
gestructureerde mededeling +++.....+++.*

Heb je het moeilijk om het bedrag in één keer terug te betalen? Contacteer ons, dan kunnen we samen een terugbetalingsplan opstellen.

Ben je het niet eens met deze beslissing? Kijk op om een klacht in te dienen of verzet aan te tekenen of contacteer je aanspreekpunt om op eenvoudige vraag schriftelijk informatie over de beroepsprocedure te verkrijgen.

Als je je in een onzekere financiële situatie bevindt, kan je ons vragen om (gedeeltelijk) af te zien van de terugvordering. We beslissen daarover na een sociaal onderzoek.”

4.2. Standpunt van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie:

Het standpunt van verwerende partij werd meegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie per e-mail d d 17 mei 2022 en luidt als volgt:

“..... gaat bij haar vriend inwonen op 2-8-2021. Op basis van art 57 §3 GPD wordt zij vanaf 1-9-2021 begunstigde voor zichzelf. Zij ontvangt een bedrag van 244,23 euro (180,83 euro basisbedrag en 63,40 euro leeftijdsbijslag).

Artikel 57 Groeipakketdecreet

§1. Beide ouders van het rechtgevend kind worden aangewezen als begunstigten van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2

§2. Slechts één van de ouders wordt aangewezen als begunstigde van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2, in de volgende situaties

1° de overlevende ouder als één ouder overleden is;

2° de ouder met exclusief ouderlijk gezag,

3° de aanwezige ouder als ten aanzien van één ouder een vermoeden van afwezigheid als vermeld in artikel 112 van het Burgerlijk Wetboek, is vastgesteld door de vrederechter,

4° de niet uit de ouderlijke macht ontzette ouder als een van de ouders uit de ouderlijke macht is ontzet;

5° de bekende ouder als één ouder niet bekend is,

6° de ouder die de bevoegde rechtbank daarvoor aanwijst in het belang van het kind

§3. Het rechtgevende kind is de begunstigde van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2

1° als het gehuwd is,

2° als het ontvoegd is of de leeftijd van zestien jaar bereikt heeft, en als het zijn woonplaats niet bij zijn ouders of werkelijke opvoeders heeft. Aan die laatste voorwaarde is voldaan als het kind beschikt over een afzonderlijke woonplaats, namelijk de plaats die als hoofdverblijf is ingeschreven in de bevolkingsregisters overeenkomstig artikel 32, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek, of als met officiële documenten wordt aangetoond dat de gegevens in de bevolkingsregisters niet of niet meer overeenstemmen met de realiteit,

3° als het zelf begunstigde is voor een of meer van zijn kinderen

Het rechtgevende kind, vermeld in het eerste lid, kan evenwel in zijn eigen belang een andere persoon als begunstigde aanwijzen, op voorwaarde dat die persoon met het kind in kwestie verbonden is door verwantschap of aanverwantschap in de eerste graad. De verwantschap die verworven is door adoptie, wordt in aanmerking genomen. Als het rechtgevende kind zijn woonplaats niet bij de aangewezen persoon heeft, heeft de aanwijzing geen wijziging van de gezinssamenstelling van die persoon tot gevolg en kan dit kind niet worden meegeteld in het gezin van die persoon tot bepaling van de gezinsgrootte voor de toepassing van artikel 18

De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop het rechtgevende kind, vermeld in het eerste lid, een andere persoon als begunstigde kan aanwijzen

Het rechtgevende kind, vermeld in het eerste lid, is rechtsbekwaam om zelf als eiser of verweerder in rechte op te treden in de geschillen over zijn rechten op de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2

Wij sturen haar op 20/8/2021 de brief OMB06 (zie bijlage) evenals de brief BU01 om haar dossiernummer te kennen en de brief J03 voor eventuele ontkenning feitelijk gezin. Op die brieven komt geen reactie zodat wij onze betalingen starten via circulaire cheque. Pas op 14/10/2021 ontvangen wij van betrokkene een e-mail dat zij haar rekeningnummer wenst op te geven wat effectief gebeurt op 19/10/2021 (zie bijlage).

Op 7/12/2021 vraagt zij per mail of zij wel recht heeft op het Groeipakket en wij geven haar daaromtrent verder uitleg (zie bijlage). Aangezien zij op 15/12/2021 laat weten dat zij meer dan 80u werkt, wordt veiligheidshalve de betaling van de kinderbijslag vanaf december 2021 stop gezet.

In november 2021 ontvangt de applicatie de DMFA voor het 3^e kwartaal 2021 en daaruit blijkt dat . voor de maand 9-2021 meer dan 80u gepresteerd heeft. Aangezien de werkgevers de DMFA van het 3^e kwartaal mogen insturen tot en met 31/12/2021 verwerkt GPA de DMFA pas in de 2^e maand van het volgende kwartaal, hier dus in casu in 2/2022. Pas op dat moment ontvangt het dossierbeheer een signaal mbt deze DMFA

Berekening gepresteerde uren DMFA

Maand	Uren excl maatwerkbedrijf	Berekeningsdatum
09/2021	12075	12/02/2022

De DMFA voor het 4^e kwartaal 2021 moet nog ontvangen en automatisch verwerkt worden, maar vermoedelijk zal daar eveneens meer dan 80u gepresteerd worden, zodat er hiervoor nog een bijkomende terugvordering zal dienen opgemaakt te worden.

Ondertussen is op 23-3-2022 eveneens de flux werkloosheid voor de maand 11-2021 ontvangen, zodat we deze maand ook kunnen debiteren. Voor deze maand dienen we dus niet meer op de DMFA van het 4^e kwartaal 2021 te wachten.

2022-03-23

Attest tijdelijke werkloosheid Automatisch

2021-11-01

2021-11-30

Bijgevolg wordt op 1-4-2022 een debetbrief verstuurd naar betrokkene voor de maanden 9-2021 en 11-2021 ten bedrage van 488,46 euro U vindt copie hiervan in bijlage

Immers, ingevolge art 29 van het BVR rechtgevend kind en bijlage 1 van TN 14 is elke tewerkstelling van meer dan 80 u per maand en elk vervangingsinkomen een beletsel voor de uitbetaling van de gezinsbijslag over deze maand.

Artikel 29 BVR Rechtgevend kind

§1. De winstgevende activiteit van het kind dat onderwijs volgt of een vorming doorloopt, leidt tot de schorsing van de gezinsbijslagen, tenzij die activiteit

1. gedurende maximaal 475 uur, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, uitgeoefend wordt in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten als vermeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;
2. in een maand niet meer dan tachtig uren uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is als vermeld in punt 1°;
3. uitgeoefend wordt door een kind als zelfstandige en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep

Als het kind dat onderwijs volgt of een vorming doorloopt, een sociale uitkering ontvangt op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, worden de gezinsbijslagen geschorst voor de maand waarop de uitkering betrekking heeft. Als het een sociale uitkering ontvangt die voortvloeit uit een tewerkstelling tijdens een systeem van alternerend leren of een bezoldigde stageovereenkomst, worden de maandelijkse gezinsbijslagen niet geschorst.

§2. De tewerkstelling die het kind dat een systeem van alternerend leren en werken volgt, uitoefent in het kader van de praktische opleiding op de werkplek, of die het kind uitoefent tijdens een bezoldigde stageovereenkomst, worden niet beschouwd als een winstgevende activiteit. Met betrekking tot de voorwaarden gesteld in het eerste lid van de eerste paragraaf van dit artikel, moeten de voorwaarden uit artikel 1, 2°, derde zin van het Koninklijk Besluit van 14 juli 1995 waarbij sommige categorieën studenten uit het toepassingsgebied van Titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten worden gesloten, vervuld worden in hoofde van de leerling die een systeem van alternerend leren en werken volgt

Bijlage 1 TN 14

Het ontvangen van een sociale uitkering die voortvloeit uit een regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking zijn een beletsel voor het toekennen van de gezinsbijslag voor de maand(en) waarop de uitkering betrekking heeft

2. Winstgevende activiteit

Binnen het Groeipakket wordt er voor de vaststelling of een tewerkstelling een beletsel vormt voor de student of de schoolverlater getoetst of de tewerkstelling voldoet aan de 80-urennorm. Dit betekent dat de student/schoolverlater per maand niet meer dan 80 uren per maand **effectieve prestaties levert**. Er wordt geen rekening gehouden met ontvangen vergoedingen en inkomsten.

Elke maand waarvoor een onverschuldigde betaling gebeurd is, dient teruggevorderd te worden op basis van art 103 GPD hernomen in TN 19 punt 3.1 :

Artikel 103 Groeipakketdecreet

§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarna een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid

3.1 Uitgangspunt alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o b v het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten

Tenslotte dienen wij ook te vermelden dat er in het dossier van de moeder van (.....) geen enkele communicatie gebeurd is ivm een tewerkstelling van , ook al ontving de moeder op 13/7/2021 (op basis van de automatische procedure vaststelling van recht student) wel een informatiebrief mbt de studenten en de voorwaarden van tewerkstelling/vervangingsuitkeringen die op hen van toepassing zijn.

Bijgevolg werden tot en met 8/2021 de betalingen voor ononderbroken uitgevoerd aan de moeder en werd bij de eerste automatische verwerking van de DMFA in dit dossier een debet voor de moeder opgemaakt op 23/11/2021. Het is dus niet zo dat al teruggevorderd werd bij de moeder op een moment dat nog thuis woonde.

Volledigheidshalve willen we hierbij vermelden dat in de loop van de maand 10/2020 wel een, weliswaar onvolledige, RIP ontvangen werd (want zonder datum in dienst). Wanneer de applicatie een dergelijk onvolledig Dimonabericht ontvangt, geeft zij geen signaal aan het dossierbeheer daar zij door de onvolledigheid dit bericht interpreteert als onbestaande, zodat door de dossierbeheerder op dat moment niet kon gereageerd worden in het dossier van de moeder

(.)

Wij hopen u met deze inlichtingen een duidelijke en omstandige uitleg mbt dit dossier gegeven hebben en concluderen dat wij gezien de huidige wettelijke en administratieve bepalingen terecht overgegaan zijn tot de terugvordering van de maanden 9 en 11/2021 "

5. Beoordeling in rechte:

De betwisting in casu betreft enerzijds de terugvordering van het Groeipakket voor de maand september 2021 waarin de verzoekster de tewerkstellingsnorm om het Groeipakket te kunnen genieten, zou hebben overschreden en anderzijds de maand november 2021 waarin verzoekster een

sociale uitkering zou hebben ontvangen, wat niet cumuleerbaar zou zijn met het ontvangen van een Groeipakket.

5.1. Regelgeving inzake het recht op Groeipakket

Art. 8, §2 Groeipakketdecreet bepaalt:

§2. Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

2° tot en met de maand waarin het 21 jaar wordt als het een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft als vermeld in artikel 16;

3° tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als het leerling, student, stagiair of schoolverlater is, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2° (eigen onderlijning);

()

De uitvoeringsmodaliteiten zijn terug te vinden in het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen (hierna BVR Rechtgevend kind genoemd).

Art. 24 BVR Rechtgevend kind bepaalt:

“§1. Het kind dat ingeschreven is in een of meer instellingen van hoger onderwijs binnen of buiten België om er een of meer vormingen te doorlopen met in totaal minstens 27 studiepunten per academiejaar, is rechtgevend op gezinsbijslagen (...)”

Art. 29 BVR Rechtgevend kind bepaalt verder:

“§1. De winstgevende activiteit van het kind dat onderwijs volgt of een vorming doorloopt, leidt tot de schorsing van de gezinsbijslagen, tenzij die activiteit:

- 1. gedurende maximaal 475 uur, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, uitgeoefend wordt in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten als vermeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;*
- 2. in een maand niet meer dan tachtig uur uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is als vermeld in punt 1°; (eigen onderlijning)*
- 3. uitgeoefend wordt door een kind als zelfstandige en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep*

Als het kind dat onderwijs volgt of een vorming doorloopt, een sociale uitkering ontvangt op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, worden de gezinsbijslagen geschorst voor de maand waarop de uitkering betrekking heeft. (..)”

Artikel 76 Groeipakketdecreet bepaalt:

“De toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden uitbetaald op een bankrekening.

Als een betaling van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2, om technische of sociale redenen niet mogelijk is per overschrijving, worden de toelagen betaald met een circulaire cheque, volgens de regels die de Vlaamse Regering bepaalt.”

5.2. Toepassing in voorliggend dossier

Verzoekster was in het schooljaar 2021-2022 ingeschreven aan de met een diplomacontract voor de opleiding bachelor in de verpleegkunde, waar zij 57 studiepunten heeft opgenomen.

Op basis van haar studie zou ze dus nog recht kunnen hebben op Groeipakket omdat ze voldoet aan de voorwaarden zoals voorzien in art. 8, §2, 3° van het Groeipakketdecreet en de bepalingen van art 23 e.v. BVR Rechtgevend Kind.

Verzoekster is sinds 1 oktober 2020 werkzaam als werknemer bij woonzorgcentrum; voordien werkte zij daar met een studentenovereenkomst.

De moeder van verzoekster werd door de verwerende partij per brief d.d 9 juli 2021 geïnformeerd over de voorwaarden voor het recht op gezinsbijslag voor jongeren tussen 18 en 25 jaar via de 'Infobrief voor studenten'. Op het bijgevoegde infoblad wordt vermeld om in geval van een tewerkstelling van het kind alsook in geval een sociale uitkering wordt ontvangen, onmiddellijk de nodige aangifte te doen. Hierbij wordt tevens meegedeeld dat - wanneer achteraf zou blijken dat het kind niet aan de voorwaarden zou voldoen - de betalingen in het kader van het Groeipakket zouden dienen te worden teruggevorderd.

In casu is naderhand n.a.v de ontvangst van de DmFa-gegevens inzake de tewerkstelling van verzoekster door de verwerende partij vastgesteld dat zij voor de maand september 2021 meer dan 80 uren per maand was tewerkgesteld zodat niet voldaan bleek aan de voorwaarde van artikel 29, § 1, 2° BVR Rechtgevend kind. In de maand november 2021 was verzoekster tijdelijk werkloos en kreeg zij een werkloosheidsuitkering, zodat de gezinsbijslagen geschorst werden voor die maand, overeenkomstig artikel 29, §1, laatste lid BVR Rechtgevend kind.

De verwerende partij heeft met de beslissing d d. 2 april 2022 een bedrag van in totaal 488,46 euro teruggevorderd van de verzoekster voor de maanden september en november 2021.

Uit voorliggend verzoek blijkt dat de verzoekster in wezen niet betwist dat zij de maximale uurnorm per maand in september 2021 heeft overschreden, noch dat zij een werkloosheidsuitkering heeft ontvangen in november 2021. Zij geeft echter aan dat zij het zeer vreemd vindt dat het mogelijk is dat de betalingen onterecht plaatsvonden:

(cf “Ik heb voor september, oktober en november 2021 een groeipakket ontvangen.

In september kreeg ik deze eerst als cheque in mijn brievenbus. Omdat ik niet begreep van waar deze kwam heb ik mij hiervoor geïnformeerd. Telefonisch werd er uitdrukkelijk gezegd dat ik er recht op heb omdat ik deze ontvang. In november vond ik dit toch maar raar en heb mij daar nogmaals voor geïnformeerd met de conclusie dat ik er toch geen recht op had

Ik begreep niet waarom ik deze kreeg terwijl toen ik ervoor nog thuiswoonde mijn mama meer of 1000€ al moest terug betalen omdat ik teveel uren werkte. Ik verhuis en ik krijg opnieuw kindergeld

terwijl jullie al zagen dat ik teveel werkte. Ik moet nu voor september en november 488 euro terugbetalen en voor oktober volgt er nog een factuur.

Dit zijn enorm grote bedragen en ik begrijp niet zo goed dat dit op de dag van vandaag nog kan voorvallen.

Ik studeer voor mijn bachelor verpleegkundige en werk 80% in een woonzorgcentrum.

Valt hier dan niks aan te doen? Ik doe enorm mijn best om een beetje te kunnen sparen in de maand en dan krijg ik zo een rekening dat ik moet terug betalen...")

De Geschillencommissie meent bijgevolg dat de opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigd betaald Groeipakket moet worden onderzocht.

5.3. Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigd betaald Groeipakket

5.3.1. Algemene principes

Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigd heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiele fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering ”

Rechtspraak en administratieve praktijk:

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

‘Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiele vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring.

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.’

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer zij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de socialezekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227, vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R.

14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122). In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld:

‘De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem. De wettekst die het feit van ‘weten of moeten weten’ voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’, en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,..) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden. De materie zal geval per geval moeten geevalueerd worden

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende ‘wist of moest weten’ als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;
- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;
- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.’

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in de Toelichtingsnota nr. 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 18 mei 2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure:

“3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(..)”

5.3.2. Toepassing van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie

De Geschillencommissie benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, eerste en tweede lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiele fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Slechts indien er effectief een dergelijke fout werd begaan door de uitbetalingsactor, moet vervolgens worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd

Uit de documenten die verwerende partij bijbrengt, blijkt dat verzoekster op 19 oktober 2021 haar rekeningnummer waarop het Groeipakket kon worden gestort, heeft doorgegeven aan verwerende partij

Daarnaast blijkt dat verzoekster per e-mail d d 7 december 2021 aan verwerende partij gevraagd heeft of er kan worden gecontroleerd of zij effectief recht heeft op het Groeipakket dat zij ontvangt.

Verwerende partij heeft daarop per e-mail d d. 15 december 2021 de voorwaarden opgesomd waaraan studenten (tot 25 jaar) dienen te voldoen om recht te hebben op Groeipakket, m.n.:

“Zolang u studeert (en tot 25jaar) kan er recht zijn op het Groeipakket.

Wanneer is er geen recht :

Wanneer moet je ons zo snel mogelijk verwittigen?

O Je kind werkt meer dan het jaarlijkse maximum van 475 uur met een arbeidsovereenkomst voor studenten met verminderde sociale bijdragen (Student@work)

O Je kind werkt in een kalendermaand meer dan 80 uur via een andere tewerkstelling. Onder andere tewerkstelling verstaan we werk als interimaris, met een vast contract van bepaalde of onbepaalde duur of met een studentencontract zonder verminderde sociale bijdragen.

- tellen niet mee: werk in het kader van alternerend leren, een stage die nodig is voor het behalen van een diploma, getuigschrift of brevet, werk in het kader van een erkende en gecontroleerde leerovereenkomst, vrijwilligerswerk.

- tellen niet mee voor kinderen met een zorgtoeslag (tot max 21 jaar) tewerkstelling in een maatwerkbedrijf.

O Je kind werkt in het buitenland.

O Je kind vestigt zich als zelfstandige in hoofdberoep of wordt meewerkende echtgenoot (maxistatuut).

O Je kind ontvangt een werkloosheidsuitkering of een andere sociale uitkering. Behalve als deze het gevolg is van alternerend leren (zolang het kind nog student is) of een bezoldigde stageovereenkomst of als het om een leefloon gaat.

O Je kind waarvoor we een zorgtoeslag betalen, ontvangt een integratietegemoetkoming (IT) of een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT).

O Je kind studeert niet meer en ontvangt een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT).

Wanneer zetten

In afwachting van je antwoord heb ik de betalingen voor december even in onderzoek gezet.

Indien je niet behoort tot één van bovenstaande, geef je ons een seintje? Dan zet ik de betalingen terug open.”

Daarop heeft verzoekster aan verwerende partij het volgende gemeld.

“Ik werk meer dan 80 uur vast contract. Dus ik heb er geen recht op zei iemand aan de telefoon. Wat zal er nu gebeuren?”

Ingevolge deze melding heeft verwerende partij de betalingen van het Groeipakket vanaf december 2021 geblokkeerd. Verwerende partij gaf in haar e-mail d.d. 15 december 2021 eveneens aan dat er nog een terugvordering zou gebeuren zodra de DMFA-berichten met betrekking tot het aantal gewerkte uren per maand ontvangen zouden worden.

De Geschillencommissie leidt daaruit af dat de verzoekster de verwerende partij slechts in december 2021 informeerde over de concrete impact van haar tewerkstelling van meer dan 80 uren, naar aanleiding van de vraag van verzoekster. Verwerende partij heeft de betaling van het Groeipakket onmiddellijk na de melding geblokkeerd.

De Geschillencommissie heeft begrip voor de frustratie die bij verzoekster ontstaan is over de terugvordering van het Groeipakket. Niettemin meent de Geschillencommissie dat er wat betreft de maanden september en november 2021 geen sprake kan zijn van een fout in hoofde van de uitbetalingsactor aangezien de uitbetalingsactor op het moment van de betaling van het Groeipakket voor die maanden nog niet geïnformeerd was over de tewerkstelling van verzoekster, noch door de verzoekster (cf. uit de beschikbare gegevens blijkt pas een melding per e-mail d.d. 7 december 2021) noch op basis van de tewerkstellingsgegevens uit authentieke bron (DmFa). Bovendien werd de moeder van verzoekster in 2019, in 2020 en nogmaals op 9 juli 2021 in kennis gesteld van de informatiebrief voor studenten waarbij de voorwaarden inzake tewerkstelling/vervangingsuitkeringen worden toegelicht.

Ten slotte kan worden opgemerkt dat verwerende partij verzoekster een brief zou hebben gestuurd met de vraag haar rekeningnummer door te geven. Daar heeft zij blijkbaar niet op gereageerd. Verwerende partij is daarop, overeenkomstig art. 76 Groeipakketdecreet, overgegaan tot betaling van het Groeipakket via circulaire cheque. Verzoekster heeft pas later haar rekeningnummer doorgegeven aan verwerende partij op 19 oktober 2021, zonder enig voorbehoud.

Gelet op het geheel van de beschikbare elementen kan er in die zin volgens de Geschillencommissie geen fout in hoofde van de uitbetalingsactor vastgesteld worden en kan bijgevolg het uitzonderingsregime voorzien in artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet geen toepassing vinden waardoor volgens de algemene regel voorzien in artikel 103, §1 Groeipakketdecreet het voor september en november 2021 onverschuldigd betaalde Groeipakket wel degelijk moet terugbetaald worden door verzoekster

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan,

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk, doch **ongegrond** is en bevestigt zij de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 2 april 2022, in de mate dat het Groeipakket voor de maanden september en november 2021 terecht van verzoekster werd teruggevorderd.

Voor de volledigheid verwijst de Geschillencommissie naar de mogelijkheid om een gemotiveerde aanvraag om af te zien van terugvordering in te dienen bij verwerende partij (zoals reeds aan

verzoekster werd gemeld in de brief d d. 2 april 2022). De Geschillencommissie stelt wel vast dat verzoekster gebruik maakte van de mogelijkheid vermeld in de voormelde brief van verwerende partij om de schuld terug te betalen volgens een afbetalingsplan.

Aldus uitgesproken te Brussel op **5 augustus 2022**,

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens